

D E C I Z I E

27 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Plămădeală Ghenadie și Miron Aliona,

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de avocatul Grițco Pavel în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2022, în privința inculpatului

Ursu Andrei xxx, născut la xxx, originar și domiciliat în xxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 26.04.2021 – 17.08.2021;

Instanță de apel: 07.09.2021 – 26.01.2022;

Instanță de recurs: 04.04.2022 – 27.09.2022.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 17 august 2021, *pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, potrivit art.364¹ Cod de procedură penală*, Ursu Andrei a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.art.27-186 alin.(2) lit. d) Cod penal, la 2 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

S-a admis în principiu acțiunea civilă a ACC nr.55/551 privind încasarea sumei de 4 370 lei, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune, urmând ca asupra cuantumului daunei despăgubirilor convenite să decidă instanța civilă.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Ursu Andrei la data de 07.12.2020, în perioada de timp ora 12:20 până la ora 12:50, având scopul sustragerii bunurilor altei persoane și însușirea lor ulterioară, planificându-și intențiile sale infracționale, intenționat, prin deteriorarea cutiilor robinetelor anti incendiare, a sustras de la etajul 9, 8, 4 și 3 ale blocului locativ amplasat pe str. Ginta Latină 12/5, mun. Chișinău - 4 furtunuri anti incendiare evaluate la prețul de 558 lei fiecare și costul pentru mânerele deteriorate evaluate la prețul de 173 lei fiecare, în total prejudiciind asociația de coproprietari în condominium nr.55/551 în sumă de 2 924 lei, însă din cauze independente de voința făptuitorului, acesta nu și-a dus intenția până la capăt, fiind somat de locatara aceluia bloc locativ pe nume Gîscă Natalia, moment în care Ursu Andrei a părăsit locul comiterii infracțiunii, lăsând 2 genți cu bunurile sustrate la parterul blocului.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, prima

instanța a reținut în drept, că faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive a infracțiunii prevăzute de art.art.27-186 alin.(2) lit. d) Cod penal, individualizată prin „tentativa de sustragere pe ascuns a bunurilor altei persoane - furt, după semnele calificative: cauzarea de daune în proporții considerabile.”

3. Avocul Grițco Pavel în numele inculpatului, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului Ursu Andrei a-i stabili pedeapsa sub forma de închisoare pe un termen de 3 luni.

În motivarea cererii de apel a indicat că, inculpatul Ursu Andrei a recunoscut vina integral și a solicitat examinarea cauzei penale în procedură simplificată, sincer s-a căit de cele comise, a conștientizat gravitatea infracțiunii comise, inculpatul a comis infracțiunea într-un moment de rătăcire, însă în prezent el s-a corectat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2022, a fost respins apelul acuzatorului de stat, ca nefondat, cu menținerea sentinței.

4.1. În motivarea soluției pronunțate, instanța de apel a indicat că prima instanța cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei și concludentei, utilității și veridicității raportată la declarațiile date în ședința de judecată și probele administrate, a stabilit o corectă situație de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatului Ursu Andrei încadrarea juridică corespunzătoare, și anume art.27-186 alin.(2) lit. d) Cod penal.

Cu referire la învinuirea înaintată inculpatului Ursu Andrei, instanța de apel a constatat în baza probelor administrate de acuzatorul de stat că acțiunile infracționale ale inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii imputate, iar sentința primei instanțe nu a fost contestată în această parte.

4.2. Cu referire la chestiunea individualizării pedepsei penale în privința inculpatului Ursu Andrei, instanța de apel a constatat că prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art.art.6, 7, 61, 75 Cod penal, respectiv, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuează ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Instanța de apel a notat că, după caracterul și gradul prejudiciabil al faptei, infracțiunea prevăzute de art.27-186 alin.(2) lit. d) Cod penal se califică ca infracțiune „mai puțin gravă”, pentru care legea penală prevede pedeapsa sub formă de amendă în mărime de la 650 la 1 350 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 4 ani.

Din materialele cauzei penale, instanța de apel a stabilit că inculpatul Ursu Andrei a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate, a solicitat examinarea cauzei penale în procedură simplificată, sincer s-a căit de cele comise.

În conformitate cu art.art.76, 77 Cod penal, prima instanță nu a reținut careva circumstanțe atenuante sau agravante.

Totodată, cu referire la personalitatea inculpatului Ursu Andrei, instanța de apel a reținut că, anterior dânsul a fost judecat, nu este încadrat în câmpul muncii, este căsătorit, are trei copii minori la întreținere.

În contextul circumstanțelor relevate supra, instanța de apel a respins solicitarea părții apărării de a stabili inculpatului Ursu Andrei a unei pedepse mai blânde, sub formă de 3 luni închisoare, deoarece această măsură de pedeapsă nu poate fi aplicată anume reieșind din caracterul și gradul prejudiciabil al faptei comise și din

personalitatea inculpatului, totodată, o pedeapsă mai blândă ar avea un caracter iluzoriu, iar pedeapsa penală nu și-ar realiza scopul de restabilire a echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane.

Instanța de apel a apreciat critic argumentele invocate de avocatul Pavel Grițco potrivit căreia, inculpatul Ursu Andrei a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate, a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, sincer s-a căit de cele comise, or, aceste circumstanțe au fost valorificate de către instanța de fond în procesul de individualizare a pedepsei penale, respectiv, aceste circumstanțe nu indică la faptul că, corectarea inculpatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea acestuia este posibilă prin aplicarea unei pedepse mai blânde, deoarece inculpatul anterior a fost judecat, ceea ce denotă faptul că, inculpatul nu s-a corectat, dar a continuat să manifeste un comportament infracțional în societate.

Din materialele cauzei penale, rezultă că, prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 18 iunie 2021 inculpatul Ursu Andrei a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.art.186 alin.(2), lit. c), d), 27-186 alin. (2) lit. b), c), d), 186 alin.(2) lit. d) și 190 alin.(1) Cod penal și în conformitate cu art.84 alin.(1) Cod penal, i s-a stabilit pedeapsa definitivă de 4 ani și 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, (f.d.168-175).

Cu referire la sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 18 iunie 2021, prima instanță la aplicarea prevederilor art.84 alin.(4) Cod penal, nu a ținut cont de această sentință, întrucât procurorul pe caz a omis să asigure prezența dovezii că sentința dată a devenit definitivă, ori că aceasta a fost contestată, temei din care instanța de fond nu a procedat în condițiile art.art.84, 85 Cod penal, însă ulterior în cazul în care va apărea necesitatea, va fi posibil de acționat în corespundere cu prevederile art.469 alin.(1) pct. 11) Cod de procedură penală.

Tot în acest sens, instanța de apel a reținut predispunerea inculpatului Ursu Andrei de a comite infracțiuni și de a-și asigura existența prin metode ilicite, fapt ce denotă pericolul social sporit a acestuia în societate.

Astfel, instanța de apel a menținut soluția primei instanțe în partea individualizării pedepsei, fiind apreciat că restabilirea echității sociale perturbate prin infracțiune, precum și corectarea inculpatului va putea fi realizată doar prin stabilirea unei pedepse cu închisoare sub formă de 2 ani, în penitenciar de tip semiînchis.

De asemenea, instanța de apel a apreciat că soluția primei instanțe s-a întemeiat pe asigurarea principiului aplicării unei pedepse echitabile, pornind de la evaluarea gradului influenței pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, apreciind obiectiv toate circumstanțele prezentei cauze.

5. Avocatul Grițco Pavel în numele inculpatului, în temeiul pct.6), 10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, contestă cu recurs ordinar hotărârile adoptate, solicitând casarea parțială a acestora, în partea stabilirii pedepsei, cu stabilirea pedepsei sub forma de închisoare pe un termen de 3 luni.

În motivarea cerințelor invocă argumente similare celor indicate în apel.

6. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct.11) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului declarat de partea apărării, menționând că acesta urmează a fi respins ca vădit neîntemeiat.

6.1. Asupra recursului a prezentat referință reprezentantul ACC nr.55/551 care s-a pronunțat pentru inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Judecând recursul declarat în baza materialelor dosarului și în raport cu

motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi respins, din următoarele considerente.

Potrivit art.434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, instanța de recurs verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate de titular.

În conformitate cu prevederile art.435 alin.(1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța este în drept să-l respingă, ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu este întemeiat legal (este nefondat). Recursul este nefondat atunci când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Reieșind din conținutul recursului declarat, Colegiul penal lărgit constată că, titularul acestuia invocă temeiurile pentru recurs art.427 alin.(1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, precum și când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Raportând normele de drept citate la circumstanțele cauzei, Colegiul penal lărgit constată că, aceste temeiuri nu-și găsesc confirmare în speța dedusă judecării.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În acest context, Colegiul penal lărgit menționează că, prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform prevederilor art.61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ultimului, cât și a altor persoane.

Totodată, potrivit art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În acest context, Colegiul penal lărgit consideră că, la aplicarea pedepsei

inculpatului Ursu Andrei pentru infracțiunea săvârșită, instanța de apel a acordat deplină eficiență prevederilor art.art.61, 75 Cod penal, a fost respectată reducerea limitei de pedeapsă în conformitate cu prevederile alin.(8) art.364¹ Cod de procedură penală, totodată ținând cont și de gravitatea infracțiunii săvârșite, de aspectele care caracterizează personalitatea inculpatului (anterior de două ori condamnat cu închisoare pentru comiterea infracțiunilor similare), a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate, a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, la evidența medicului narcolog și psiholog nu se află, careva circumstanțe agravante nu au fost stabilite.

În continuare, Colegiul penal lărgit respinge argumentele invocate în recurs, or, pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite, suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor părții vătămate, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

Totodată, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice sau să înjosească demnitatea persoanei condamnate. Instanța de judecată trebuie să aleagă și să aplice acel tip și acea mărime a pedepsei care vor fi cele mai eficiente pentru atingerea scopului legii.

La caz, nu se constată vreun temei pentru modificarea pedepsei în privința inculpatului Ursu Andrei, iar sancțiunea în quantumul stabilit de către prima instanță și menținut de instanța de apel, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art.61 alin.(2) Cod penal de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și de prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea acestuia, cât și a altor persoane. Astfel, corectarea inculpatului va putea fi realizată doar prin stabilirea unei pedepse cu închisoare în mărime de 2 ani, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

Tot în acest sens, Colegiul penal lărgit a reținut predispunerea inculpatului Ursu Andrei de a comite infracțiuni și de a-și asigura existența prin metode ilicite, fapt ce denotă pericolul social sporit a acestuia în societate.

Suplimentar, Colegiul penal lărgit evidențiază că, apărarea nu a făcut referire la careva circumstanțe pertinente ale cauzei sau ale personalității inculpatului, în baza cărora să fie constatată necesitatea stabilirii unei pedepse mai blânde.

Pe de altă parte, Colegiul penal lărgit respinge alegațiile invocate de către apărare precum că, instanța de apel a omis să se pronunțe detaliat și amănunțit asupra tuturor argumentelor invocate în apel. Or, avocatul avea obligația să concretizeze care anume argumente nu au fost apreciate de către instanța de apel. În plus, poziția instanței de recurs de a suplini din oficiu recursul recurentului prin constatări subiective constituie o derogare de la principiul contradictorialității în condițiile egalității armelor.

Mai mult, referitor la temeiul de recurs invocat de recurent (pct.6), Colegiul penal lărgit reține că, nu a stabilit nici o argumentare corespunzătoare în susținerea acestui temei, criticarea deciziei instanței de apel în sensul temeiului invocat purtând un caracter formal și respectiv, fiind neîntemeiată.

În plus, se reține că motivele invocate în recursul de pe rol, au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (pct.4. din decizie), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

Suplimentar, analizând textul deciziei atacate (f.d.234-240) în coraport cu

motivele invocate de recurent, Colegiul penal atestă că, instanța de apel s-a expus argumentat și motivat, bazându-și just soluția din decizie, iar instanța de recurs ordinar, în virtutea corectitudinii acestei motivări, pentru a evita repetări inutile, o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct.37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România* din 16.02.2010, statuează că art.6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda*, 19 aprilie 1994, pct.61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția.

În consecință, Colegiul penal lărgit nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de apărare, ce ar fi afectat hotărârea instanței de apel atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, recursul ordinar urmând a fi respins ca inadmisibil, cu menținerea hotărârilor atacate.

8. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

d e c i d e :

Respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de avocatul Grițco Pavel în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2022, în cauza penală în privința inculpatului *Ursu Andrei xxx*, cu menținerea hotărârii contestate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 01 decembrie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Plămădeală Ghenadie

Miron Aliona